

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 8. Eleemosyna necessaria, utilis, ad consequendum cœlum. Ex Veteri, Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

marchas; libenter portaret illuc. Sed certò in regno cœlorum quantitas mercedis multò plus excedit parvitatem meriti nostri. S. Bonaventura f. 3. D. Septuag.

Quid est temporalia aggregare, nisi lutum cumulare. Sicut enim in luto, quantò cumulus major est, tantò periculosior; sic divitiarum congregata gravant; sed dispersæ juvant. Sicut lutum, si congregetur, fœtorem generat; sed si dispergatur super terram, eam fecundat, &c. Idem f. 23. Dom. infra Octav. Nat.

Eleemosyna sicut semen: semen debet abscondi, eleemosyna occultè dari, Eccli. 29. 15. *conclude eleemosynam in corde pauperis.* Semen videtur perdi, cum potius renovetur; sic eleemosyna videtur amitti, cum datur; quæ tamen tunc optimè fervatur. Semen cum frangere surgit; ita &c. Semen sustinet molestias multas, gelu, &c. Sic misericors sustinet omnes necessitates pauperum. Id. diat. sal. c. 16. de Eleemof.

§. VIII.

Eleemosyna necessaria, utilis, ad consequendum cœlum.

Ex Veteri, & Novo.

Mitte panem tuum super transeuntes aquas &c. Ecclæ 11. 1. Aliqui appositè cenent, esse metaphoram à mercatoribus, frumenta, & panes, transmittentibus in exterarum regiones, lucri causâ. q. d. Sicut mercator panes, & grana, per naves transvehit in alias oras, ut ea ibi carò vendat; itaque ingens lucrum deum reportet: Sic & tu mitte panes, & opes tuas, in pauperes. Sis Prov. 31. 14. *navis in sinu de longè portans panem.* Pauperes sint naves, per quos eleemosynas in cœlum præmittas. Hæ naves nunquam patiuntur naufragium. Cornelius hic. Lazarus sibi compatiemem haberet dives, si deciduas micæ præbuisset. Naxera in Jos. 15. §. 44.

Da partem septem, nec non & octo. Ecclæ 11. 2. S. Gregorius l. 35. mor. c. 7. analogicè sic explicat: per septenarium numerum, hoc, quod septem diebus agitur, tempus præsens expressit; per octonarium verò vitam æternam designavit. Acti apertè diceret; sic dispensa temporalia, ut appetere non obliviscaris æterna. Hinc est, quod quindecim gradibus templum ascenditur. Ezechiel. 40. 26. 31. ut ex ipsa ejus ascensione discatur, quatenus per septem, & octo, & temporalis sollicitè dispensetur actio, & provide mansio æterna requiratur. Apud Cornelium hic.

Redde debitum tuum. Ecclæ 4. 8. Eleemosyna vectigal nostrum est, ut transeuntibus demus, veluti nos transeuntes sedentibus in via. S. Hieron. hic. Ergo hac lege divitiarum divitibus dantur; & hac lege eas in cœlum inferre conceditur; ut scilicet vectigal pauperibus tribuant: quod si non faciunt, omnes facultates perdent. Pinna hic Ethol. 49.

Ante faciem tuam justitia tua. Il. 58. 8. Hugo Card. id est, eleemosynæ tuæ, & opera tua bona. Eleemosyna enim est velut præcursor

hominis in curiam cœlestis regis, ut præparet locum facienti.

Venite benedicti Patris mei, possidete. Matth. 25. 34. Quid percipite? Regnum. Pro qua re? *servivi, & distis mihi manducare.* Quid tam vile? quid tam terrenum? quàm frangere panem esurienti.

Tanti valet regnum cœlorum! Frange esurienti panem tuum, & egenum sinè te cœlo induc in Domum tuam. Si videris nudum, vesti. Si non habes facultatem frangendi panem &c. da calicem aquæ frigidæ; mitte duo minuta in gazophilacium. Tantum emit vidua duobus minutis, quantum emit Petrus relinquens retia; quantum emit Zachæus dando dimidium patrimonium. Regnum Dei tantum valet, quantum habueris. S. August. in Pl. 49.

Facite vobis amicos &c. Luc. 16. 9. Qui urbem munitam vi expugnare non valent, murorum custodes donis, magnâque pecuniæ copiâ, corrumpunt; ut noctu aliquam urbis januam patefaciant. Unde appositè illò verbò usus est, *cum defeceritis.* q. d. cum aliter obtinere hanc urbem non poteritis, ad eleemosynæ artes, piosque dolos, confugite: pauperes enim manum vobis porrigent, & cœlum patefacient. Incert. Auth.

Ecce dimidium bonorum meorum &c. Luc. 19. 8. q. d. qui hucusque hujus vitæ temporalis tantum curam habui, omnia bona in præsentem vitam asserabam, immemor futuræ; nunc autem duplicem vitam agnovi; præsentem unam, alteram futuram. Unde partitâ re familiarî, dimidium bonorum meorum in usum præsentem aservo; dimidium verò in vitam futuram per manus pauperum transmitto, S. Chrysologus f. 54. Sicut iste ibi credit vivere, quia illuc transmittit sua; ita ille se ibi non credit esse victurum; quòd sibi illic, quòd habere debeat, nihil paravit. Pinna in Ecclum. Ethol. 212.

Ex Patribus, & Salis.

Ante fores gehennæ stat misericordia, & neminem permittit in carcerem mitti. S. August. l. 50. hom. 30. In mercatibus nemo angitur sua pro mercibus dare: quantoque fuerint pretiosiores, tantò magis gaudet, ut quam accipit præcellentiore. At tu & aurum, & possessiones, distribuere; præterea lapidem, ac terram, pro æterna dare felicitate, gravaris. S. Basilus l. 2. in divites avaros.

Si alacri animò das aurum, ut equos possideas; cur id regnò Dei potius commutare suavis doles? simulque tantum abavis donum mille sumptuum occasiones commemorando? Quid miser Judici respondes? parietes vestis, hominem non vestis? equis phaleris ornas; fratrem tuum laceris amictum pannis aspernaris? canes ad venandum pascis; esurientes non respicis? aurum in terram condis; egentes super terram non curas. S. Basilus ib.

Cibus egeni, Regni cœlestis est pretium; & largitor temporalium, hæres efficitur æternorum. S. Leo f. 4. de collect. eleemof.

Theſaurum ſuum condit in cœlo, qui Chriſtum paſcit in paupere. Benignitate in itaque in hoc, & diſpenſationem divinæ pietatis, agnoſce. Idcirco enim te abundare voluit, ut per te alius non egeret. S. Leo ſ. 1. de Collect.

De terrenis cœleſtia prodeunt; de parvis magna gignuntur; & temporale donum in præmium tranſit æternum. S. Leo ſ. 2. de jejun. ſept. menſis.

Miſerantur pauperum, qui ſibi volunt parcere Chriſtum. Faciles ſunt in elementa miſerorum, qui cupiunt ad ſocietatem pervenire Fide- lium. -- Unde autem exigua iſta impendia tantâ æſtimari taxatione meruerunt? niſi quia pondera operum charitatis lance penſantur. Id. ſ. 4. de collect.

Eſt eleemoſyna nota cœli janitoribus; & contradicit nemo, ſed omnes cedunt. S. Chryſoſt. hom. 36. ad pop. Antioch. Expellitur Virginitas, ſi eleemoſynam non habet. Id. hom. 34. ib.

Nihil proſus ita nos eximere poteſt à gehenna ignis, atque largitas eleemoſynarum. Id. hom. 31. in Gen. c. 11.

Impoſſibile, impoſſibile eſt, eſſi innumera faciamus bona, ſine eleemoſynâ cœleſtis regni vel veſtibus quidem attingere. Id. hom. 22. in Joan.

Domum in cœlis manus pauperum ædificant. Id. in illud Pl. 88. *quoniam dixiſti, in æternum miſericordia ædificabitur in cœlis.*

Audite orantem prophetam, & dicentem: *Fovere, & reddite Domino DEO veſtro.* Pl. 75. 12. Reddite, quod accepit; accipite, quod non habetis. Quid eſt, quod dixi, reddite, quæ habetis? habes pietatem, fac pietatem. Habes nummum; compara cœlum: habes veſtimentum; indue nudum veſtimentò. Das hoſpiti; accipis manſionem in cœlo. Vide, ſi eſt comparatio. Das res corruptibiles, das temporales; accipis æternas; das te dimiſſuras res, accipis in æternum poſſidendas. Id. hom. 11. c. 6. in var. loc. S. Matth.

Tanta eſt eleemoſynæ virtus, ut audacter alumnos ſuos introducat: nota ſiquidem eſt iſtis cœli janitoribus, qui januas Sponſi obtinent. Nec ſolùm nota, ſed & venerabilis. Et ſi quos cognoverit ſui ſtudioſos, cum magna illos fiducia introducet; contradicitque nemo, ſed cedent omnes. Id. in ep. ad Philipp. in argumento epiſtolæ.

Mercatura, negotiatioque, cœlum eſt; atque iſti pigritamus. Da panem, & accipe paradifum: parva da, & magna ſuſcipe: da mortalia, & immortalia recipe. Id. hom. 9. de Poenit.

Præmittamus, fratres, theſauros noſtros in cœlum; ſint veſtores pauperes, qui poſſunt ſinu ſuo, quæ noſtra ſunt, ad ſuperna portare. Chryſologus ſ. 7.

Da homo pauperi terram, ut accipias cœlum; da nummum, ut accipias regnum; da micam, ut accipias totum. Id. ſ. 8.

Amore pauperis DEUM ſuum regnum vendit: & ut emere illud omnis homo poſſit, frag-

mentum panis ponit in pretium. -- Deus regnum ſuum fragmentò panis vendit; quis exulare poterit non ementem? quem tanta vilitas conditionis excuſat? Id. ſ. 41.

Manducat DEUS in cœlo panem, quem perceperit pauper in terra. Si nobis in cœlo miſericordia ſit patrona, nihil nobis nocebit in terra. Id. ſ. 42.

Si magnas eleemoſynas facitis, magnam domum habebitis. Sin autem; remittet vos ad hoſpitale miſerorum, ſcilicet ad Infernum. S. Vincentius Ferrer. ſerm. de S. Thoma Apoſtolo.

§. IX.

Exemplum Eleemoſynariorum.

Cum facis convivium &c. Luc. 14. 13. S. Ludovicus Rex Franciæ quotidie 120. pauperes; qui eum ubique ſequebantur; in feſtis verò 200. ad menſam adhibebat, eiſque ſæpe miniſtrabat, & pedes abluebat. S. Eliſabetha filia Andree Regis Hungariæ quotidie 900. pauperes menſæ adhibebat. Cornelius hic.

Unusquisque veſtrum per unam Sabbathi apud ſe ſeponas. 1. Cor. 16. 2. Id eſt, in primo die hebdomadæ, ſcilicet Dominicæ. Nota: unam, id eſt, primam: Hebraiſmò enim ponitur, numerus cardinalis pro ordinali. Secundò: Sabbathum hic idem eſt, quod hebdomada. Dominicâ itaque conveniebant Fideles in Eccleſiâ, & faciebant ſuas oblationes. Collectæ autem hic vocantur eleemoſynæ. Cornelius hic.

S. Oſwaldus Rex, datis multis eleemoſynis cuidam, dum pranderet, petenti eleemoſynam unâ cum cibo ſcutellam dedit argenteam. S. Aydanus Ep. juxta eum ſedens, Regiſque manum tenens, dixit: nunquam putreſcat manus iſta, Quam etiam adhuc integram dicunt in ſignum eleemoſynarum ſervari. V. Beda de geſtis Anglor. c. 9.

Alexander V. ex ordine S. Franciſci, euectus ad Pontificatum, adeò liberalis in pauperes fuit, ut diceret: ſe divitem Episcopum fuiſſe, pauperem Cardinalem, mendicum Pontificem. Cornelius in Ezech. c. 34.

Carolus V. Imp. etiamnum adoleſcentulus, ſubinde crumenam in pauperes unò die deplevit ſepties. Dabantur autem ei unâ vice 40. floreni. Quin imò etiam quandoque ſlevit Carolus, quòd non poſſet dare omnibus alienâ ope egentibus. Laurentius Surius A. D. 1558.

In fame Burgundiæ Ecdicius Senator ad quatuor millia pauperum affiduè aluit. Unde ad eum vox de cœlo lapſa: Ecdici, qui feciſti rem hanc, tibi, & ſemini tuo panis non deerit in ſempiternum: eò quòd obediſti verbis meis, & famem meam refectione pauperum ſatiaveriſ. Ità Gregorius Turon. l. 2. hiſtor. Franc. cap. 24.

Leo Imp. cum adhuc privatus ageret, in itinere cæco cuidam ſtienti dux viæ fuit, & potum quaſivit: cumque diu non inveniret, B. Virgo voce cœlitus lapſa aquam ei in luto monſtravit; promiſitque, quòd luto oculis cæci